

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ- TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Kontrolní systém v podmínkách města
Control System in Terms of the Municipality

Student: Tomáš Němec

Vedoucí bakalářské práce Ing. Vrabková Iveta, Ph.D.

Ostrava 2015

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Tomáš Němec**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Kontrolní systém v podmínkách města**
Control System in Terms of the Municipality

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Kontrola ve veřejné správě
 3. Kontrolní systém v podmínkách města
 4. Zhodnocení kontrolního systému městského úřadu
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

NEMEC, J., F. OCHRANA, J. PAVEL a T. ŠAGAT. *Kontrola ve veřejné správě*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 160 s. ISBN 978-80-7357-558-8.
PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktualiz. a rozšíř. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
PRŮCHA, Petr. *Místní správa*. Brno: Muni Press, 2011. 276 s. ISBN 978-80-210-5590-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Iveta Vrabková, Ph.D.**

Datum zadání: 21.11.2014

Datum odevzdání: 07.05.2015

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci včetně příloh vypracoval samostatně a uvedl jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Šumperku dne 6.5.2015

Podpis studenta

Tomáš Němec

Obsah

1. Úvod.....	4
2. KONTROLA VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ.....	5
2.1 Typologie kontroly	5
2.2 Systém kontroly ve veřejné správě.....	8
2.2.1 Vybrané kontrolní instituce	8
2.2.2 Státní kontrola	10
2.2.3 Laická kontrola.....	11
2.2.4 Kontrola v pojetí zákona o obcích.....	12
2.3 Kontrola v pojetí zákona o finanční kontrole	14
2.3.1 Veřejnosprávní kontrola	14
2.3.2 Vnitřní kontrolní systém.....	15
3 KONTROLNÍ SYSTÉM V PODMÍNKÁCH OBCE.....	17
3.1 Postavení obce v rámci veřejné správy.....	17
3.2 Charakteristika města Šumperka	21
3.3 Charakteristika kontroly prováděné na základě zákona o finanční kontrole v podmínkách města Šumperka.....	24
3.3.1 Veřejnosprávní kontrola	24
3.3.2 Vnitřní kontrolní systém.....	27
4 ZHODNOCENÍ KONTROLNÍHO SYSTÉMU MĚSTSKÉHO ÚŘADU.....	31
4.1 Činnost interního auditu a kontroly v podmínkách městského úřadu Šumperk v roce 2013	31
4.2 Činnost interního auditu a kontroly v podmínkách městského úřadu Šumperk v roce 2014	34
4.3 Hodnocení činnosti řídicí kontroly městského úřadu	38
4.4 Shrnutí	40
5 Závěr	41
Seznam použité literatury:.....	43
Seznam zkratk	45

1. Úvod

Kontrola ve veřejné správě se dotýká každého občana České republiky. Zvolení zástupci občanů i úředníci ve veřejné správě rozhodují a hospodaří s veřejnými prostředky. Protože je nutné, aby tato činnost byla ve veřejném zájmu hospodárně, efektivně a účelně, je potřebné vykonávat kontrolu. Kontrola dává odpověď na to, zda byla alokace finančních prostředků úspěšná a efektivní a její výsledky slouží jako vodítko při dalším rozhodování.

V souvislosti stále probíhající reformou veřejné správy a členstvím České republiky v Evropské Unii je harmonizace a zdokonalování kontrolních systému stále aktuální, a to v jednotlivých odvětvích veřejné správy, tak i v celé její struktuře.

Součástí a zároveň základním kamenem kontrolních systémů ve veřejné správě je kontrolní systém na úrovni obce, kde se prolíná profesionální a laické pojetí kontroly. Na tuto skutečnost reaguje rovněž bakalářská práce, kdy se zabývá kontrolním systémem v podmínkách města Šumperk.

Cílem bakalářské práce je zhodnocení nastavení a fungování vnitřního kontrolního systému městského úřadu Šumperk v letech 2013 - 2014 .

K naplnění cíle této bakalářské práce je využito rešerše odborné literatury v oblasti řešeného tématu – kontrola ve veřejné správě. Zhodnocení je provedeno na základě zákona o finanční kontrole, směrnice kontrolního systému Městského úřadu Šumperk a dalšími předpisy vydanými městem Šumperk k zajištění fungování kontroly.

Bakalářská práce je rozvržena do pěti kapitol. První kapitolou je Úvod. Dále druhá kapitola se zabývá obecným pojetím kontroly, jejími základními pojmy, druhy kontrol, institucemi, které kontrolu vykonávají apod. Třetí kapitola se zabývá postavením obce v rámci veřejné správy, charakteristikou města Šumperka a nakonec nastavením kontrolního systému v rámci tohoto města. Čtvrtá kapitola je zaměřena na činnost odboru auditu a interní kontroly města Šumperk v letech 2013 – 2014 a na zhodnocení řídicí kontroly Městského úřadu Šumperk. Závěr je věnován shrnutí problematiky.

2. KONTROLA VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

Manažeři ve veřejné správě musí každodenně řešit řadu rozhodovacích procesů. Jejich úkolem je dosahovat stanovených cílů. Jsou řídicím prvkem, který cíl formuluje, stanovuje podmínky a organizuje činnosti řízení tak, aby byl dosažen vytyčený cíl. Plnění cíle je nutné sledovat, což je dáno řadou faktorů, jako je očekávaný společenský účinek z realizovaného cíle či to, že je realizace cíle rozložena v čase, ke kterému jsou potřebné určité zdroje. To vše jako celek potřebuje provádění kontroly. Kontrola slouží jako zpětná vazba, která zajišťuje, že procesy probíhají tak, jak byly stanoveny cíle. Cílem kontroly je zjistit, jak jsou stanovené cíle realizovány a jak účinná jsou opatření potřebná k jejich realizaci. Kontrola ve veřejné správě provádí kontrolu činností probíhajících ve veřejné správě. Jejím cílem je zjišťovat, jak jsou plněny cíle veřejné správy.¹

2.1 Typologie kontroly

V praxi je realizováno mnoho různých druhů a typů kontrol, které se mohou rozlišovat dle jednotlivých klasifikačních hledisek, jak uvádí Tab. 2.1.

Tab. 2.1 Klasifikace kontroly ve veřejné správě podle vybraných kritérií

Klasifikační hledisko	Název kontroly
Objekt kontroly	Předmětná kontrola nazvaná podle druhu kontrolovaného předmětu (např. kontrola veřejných výdajů)
Kontrolovaná stránka	Formální kontrola (např. dokumentační kontrola), obsahová kontrola (např. kontrola dosažených výsledků)
Čas	Předběžná kontrola, průběžná kontrola, následná kontrola
Realizující kontrolní instituce	Interní kontrola, kontrola vnějším orgánem

Zdroj: NEMEC, J., OCHRANA, F., PAVEL, J., ŠAGÁT, V. Kontrola ve veřejné správě. (2010, s. 18).

Předmětná kontrola vymezuje, které konkrétní předměty, procesy, činnosti jsou předmětem činnosti. Před zahájením kontroly musí mít kontrolní orgán jasno, která stránka kontrolovaného předmětu bude kontrolována, zda bude kontrole formální, či obsahová. Podle druhu předmětu, který je kontrolován, nazýváme např. kontrolu veřejných výdajů, kontrola působností, kontrola fungování informačního systému.²

¹ NEMEC, J., OCHRANA, F., PAVEL, J., ŠAGÁT, V. Kontrola ve veřejné správě. (2010).

² Tamtéž.

Formální kontrola monitoruje ukazatele, které prověřují soulad s příslušnými předpisy upravujícími výkon veřejné správy. Příkladem může být dokumentační kontrola, která zjišťuje, zda má kontrolovaný dokument všechny náležitosti, které jsou stanoveny odpovídajícím předpisem. Formální kontrola závěrem konstatuje, zda jsou patřičné úkony v souladu s příslušnými předpisy, či je nutné daný stav napravit.

Obsahová kontrola je protikladem formální kontroly. Je druhem kontroly, který je zaměřen na obsah předmětného problému. Zaměřuje se tedy na monitorování samotné věcné podstaty kontrolovaného předmětu. Příkladem je kontrola výsledků, která je v oblasti kontroly veřejných výdajů označována pojmem výkonnostní audit.

Předběžná kontrola je prováděna na počátku uvažovaného projektu. Jejím cílem je zjistit, jak jsou naplánované aktivity a zda odpovídají všem formálním i obsahovým náležitostem. Je druhem kontroly, která se rozlišuje dle zaměření na obsahovou a formální kontrolu. Obsahová kontrola je kontrolou ekonomickou. Jejím smyslem je prověřit, nakolik připravovaná akce splňuje kritéria hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. Její částí je nákladově užitková analýza zamýšlených dopadů, která je zákonem uložena vedoucímu orgánu veřejné správy či vedoucímu zaměstnanci veřejné správy. Formální kontrola slouží pro zjištění, zda alokační záměr a připravovaná dokumentace související s alokací zdrojů odpovídají právním a účetním záležitostem.

Průběžná kontrola monitoruje dosahované výsledky s vytyčeným cílem. Je za ni odpovědný vedoucí orgánu veřejné správy a zajišťuje ji prostřednictvím svých podřízených vedoucích zaměstnanců organizačních útvarů nebo k tomu pověřených zaměstnanců, jejichž působností je provádění této kontroly. Může být však prováděna i externími institucemi. Dle zaměření na kontrolovanou stránku se dělí na obsahovou a formální. Průběžná obsahová kontrola je klíčovým druhem průběžné kontroly. Jejím jádrem je sledování racionální ekonomické stránky nakládání se zdroji, zda jsou využívány hospodárně, efektivně a účelně. Výstupem jsou informace, které umožňují porovnávat schválené ukazatele s reálným stavem a konat patřičná opatření ke korekci řídicího procesu s ohledem na stanovený cíl. Průběžná formální kontrola je kontrolou, která zjišťuje, zda jsou proběhlé procesy korektní po účetní i dokumentační stránce.³

Následná kontrola probíhá po zjištěních průběžné kontroly. Je procesně a činnostně spjata s výsledky průběžné kontroly. Kontrolní orgán při průběžné kontrole konstatuje nalezené

³ Tamtéž.

nedostatky a v protokolu doporučí opatření k jejich nápravě. Po určité době je provedena následná kontrola, která zjišťuje stav odstranění nedostatků zjištěných při průběžné kontrole. Svým obsahem jsou tedy následná a průběžná kontrola totožné. Následná kontrola může být prováděna organizační složkou orgánu veřejné správy, ale také nezávislým externím útvarem.

Závěrečná kontrola je kontrolou kontroly následné. Jejím cílem je provést celkové obsahové a formální monitorování výsledků a porovnat je s cíli realizované akce. Porovnání reálně dosažených výsledků se stanovenými cíli vypovídá, jak byla účinná realizovaná činnost s ohledem na použité zdroje. Klíčovou činností při monitoringu cílů je audit výsledků, jehož účelem je zjistit, nakolik byly splněny plánované ukazatele stanovených cílů.⁴

Často jsou zaměňovány pojmy kontrola ve veřejné správě a audit ve veřejné správě. Jednou z hlavních funkcí auditu je podporovat rozvoj kontroly, nikoli ji zdvojit či nahrazovat. Dle Limské deklarace o směrnicích (Čl. 1) *„Audit není samoučelný, ale je nezbytnou součástí regulatorního systému, jehož cílem je odhalovat odchylky od přijatých standardů a porušení principů zákonnosti, efektivnosti, účelnosti a hospodárnosti finančního řízení dostatečně včas, aby bylo možné v jednotlivých případech přijmout nápravná opatření, přimět ke skládání účtů ty, kdo přijali odpovědnost, dosáhnout náhrady škod či podniknout kroky, které by zabránily nebo alespoň ztížily opakování takových porušení“.*⁵

Audit se rozlišuje na **interní** a **externí**. **Interní audit** zřizuje své útvary v rámci úřadů a institucí, ve kterých působí. Útvary interního auditu jsou podřízeny vedoucímu úřadu, v jehož rámci jsou zřízeny. Mají však být co nejvíce nezávislé na organizační struktuře daného úřadu. Interní audit také vyžaduje samostatný zákon o interním auditu, který se opírá o mezinárodní definice uznávané pro interní audit a mezinárodně uznávané standardy.

Externí audit provádí nejvyšší státní instituce s cílem prověřovat účinnost interního auditu. Úkolem je prověřit audit zákonnosti a správnosti finančního hospodaření a účetnictví.

Audit lze také klasifikovat z časového hlediska na audit předběžný a následný. Předběžný audit je realizován před vlastním uskutečněním správních opatření či finančních transakcí, kdežto následný audit je vykonáván po uskutečnění správních opatření či finančních transakcí.⁶

⁴ NEMEC, J., OCHRANA, F., PAVEL, J., ŠAGÁT, V. Kontrola ve veřejné správě. (2010).

⁵ NKÚ, 2015 [online].

⁶ NEMEC, J., OCHRANA, F., PAVEL, J., ŠAGÁT, V. Kontrola ve veřejné správě. (2010).

2.2 Systém kontroly ve veřejné správě

V České republice se v současné době uplatňuje obdobná struktura kontrolních a auditních institucí jako ve starých členských zemích EU. Z hlediska legislativně – institucionálního lze rozdělit kontrolní systém následovně (Tab. 2.2).⁷

Tab. 2.2 Klasifikace kontrolních systémů v ČR podle legislativně institucionálního hlediska

Kontrolní systém	Legislativní úprava	Prováděcí instituce
Vnitřní kontrolní systém	Zákon č. 320/2001 S., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů	Orgány veřejné správy
Vnější kontrolní systém	Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu	Nejvyšší kontrolní úřad
	Zákon č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
	Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR	Kontrolní výbor PS Parlamentu
Zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu poslanecké sněmovny		
Státní kontrola	zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád)	Orgány státní správy
Veřejnosprávní kontrola	Zákon č. 320/2001 S., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů, část druhá	Instituce definované zákonem o finanční kontrole

Zdroj: NEMEC, J., OCHRANA, F., PAVEL, J., ŠAGÁT, V. Kontrola ve veřejné správě. (2010, s. 90). Vlastní úprava.

2.2.1 Vybrané kontrolní instituce

Nejvyšší kontrolní úřad je nezávislý kontrolní orgán ČR. Jeho působnosti, postavení, organizační strukturu a činnost jsou stanoveny zákonem č.166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu. Jeho orgány jsou prezident NKÚ, viceprezident NKÚ, Kolegium NKÚ, senáty NKÚ, a Kárná komora NKÚ. Vnitřní pořádek orgánů Úřadu upravuje organizační řád Úřadu, jednací řád Kolegia Úřadu, jednací řád senátů Úřadu a kárný řád. V čele stojí prezident NKÚ, který zastupuje NKÚ navenek. Prezident a viceprezident NKÚ skládají slib do rukou prezidenta republiky na devítileté funkční období.

Je pověřen prováděním kontroly hospodaření se státním majetkem a finančními prostředky vybíranými na základě zákona, státním závěrečným účtem ČR, plněním státního rozpočtu ČR,

⁷ NEMEC, J., OCHRANA, F., PAVEL, J., ŠAGÁT, V. Kontrola ve veřejné správě. (2010).

hospodařením s prostředky poskytnutými České republice ze zahraničí, a s prostředky, za něž převzal stát záruky, vydávání a umořování cenných papírů, a zadávání státních zakázek. Provádí také kontrolu hospodaření České národní banky v oblasti výdajů na pořízení majetku a výdajů na provoz České národní banky.

Při kontrole Úřad prověřuje, zda jsou kontrolované činnosti v souladu s právními předpisy, přezkoumává jejich věcnou a formální správnost a posuzuje, zda jsou účelné, hospodárné a efektivní.⁸

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže je jedna z dalších částí institucionální kontroly veřejné správy. Ve své agendě má kromě aktivit souvisejících s antimonopolní politikou také dohled nad dodržováním zákona o veřejných zakázkách. Je nezávislá instituce, která dohlíží na zákonnost kroků zadavatelů a respektování principů transparentnosti, rovného zacházení a nediskriminace. Jeho působnost je vymezena zákonem č.273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.⁹

Kontrolní výbor poslanecké sněmovny parlamentu ČR

Poslanecká sněmovna je nejvýznamnější institucionální kontrolou. Má vliv na tok veřejných financí od počátku, jelikož schvaluje státní rozpočet a rozpočty státních fondů. Poslanci mohou sami podstatně ovlivnit podobu státního rozpočtu svými pozměňovacími návrhy, které však musejí mít předepsanou strukturu. Pokud chce poslanec zvýšit určitou položku, musí navrhnout položku, která má být snížena. Nepísaným pravidlem však je, že položka, která je snižována, nesmí mít charakter mandatorních výdajů, jelikož by docházelo k zvyšování schodku státního rozpočtu.

Při vykonávání kontroly poslaneckou sněmovnou plní důležitou roli dva výbory – rozpočtový a kontrolní.

Rozpočtový výbor funguje jako jakýsi odborný orgán sněmovny. Má poměrně významné pravomoci, mezi které patří projednávání návrhu státního rozpočtu před prvním čtením v plénu Poslanecké sněmovny, projednávání usnesení výborů, popřípadě oponentní zprávy k jednotlivým kapitolám rozpočtu a přijímá k nim usnesení, kontrolu plnění rozpočtu během rozpočtového období, projednává státní závěrečný účet.

Kontrolní výbor zejména projednává kontrolní závěry Nejvyššího kontrolního úřadu a kontroluje činnosti nápravných opatření. Dále projednává návrh státního rozpočtu v kapitole

⁸ NKÚ, 2015 [online].

⁹ NEMEC, J., OCHRANA, F., PAVEL, J., ŠAGÁT, V. Kontrola ve veřejné správě. (2010)

Nejvyšší kontrolní úřad, výroční zprávy Nejvyššího kontrolního úřadu a zprávy ministerstev a financí o cenové kontrole. Obecně je jeho cílem zajištění hospodárného čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu a efektivního nakládání s majetkem státu.¹⁰

2.2.2 Státní kontrola

Státní kontrolu podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) vykonávají ministerstva a jiné ústřední orgány státní správy v rozsahu stanoveném zvláštními zákony, místní orgány státní správy a obce, pokud vykonávají státní správu v rozsahu stanoveném zvláštními zákony, ostatní orgány státní správy, do jejichž působnosti náleží specializovaná kontrola, odborný dozor nebo inspekce podle zvláštních předpisů. Státní kontrolou se pro účely zákona rozumí kontrolní činnost orgánů uvedených výše, zaměřená na hospodaření s finančními a hmotnými prostředky ČR a na plnění povinností z obecně závazných právních předpisů. Za státní kontrolu podle tohoto zákona se nepovažuje kontrola vykonávaná v rámci vztahu nadřízenosti a podřízenosti. Kontrole podle tohoto zákona nepodléhají soudy, prokuratura a státní notářství, s výjimkou hospodaření těchto orgánů s finančními a hmotnými prostředky České republiky, rozhodovací činnost orgánů státní správy a řízení jim předcházející, výkon působnosti ozbrojených bezpečnostních sborů a Sboru nápravné výchovy České republiky vykonávané podle zvláštních předpisů. Zákon vymezuje kontrolní řád, kterým se řídí postup při výkonu kontroly a vztahy mezi kontrolními orgány uvedenými výše a kontrolovanými právníckými a fyzickými osobami při kontrole prováděné z vlastního podnětu kontrolních orgánů. Kontrolní činnost vykonávají pracovníci kontrolních orgánů na základě písemného pověření těchto orgánů. Zákon také vymezuje vyloučení kontrolních pracovníků pro podjatost apod. Kontrolní pracovníci jsou při provádění kontroly oprávněni vstupovat do kontrolovaných objektů a na pozemky související s předmětem kontroly, mohou požadovat, aby kontrolované osoby ve stanovené lhůtě předložily originály potřebných písemností a mohou se seznamovat s utajovanými skutečnostmi a ukládat pořádkové pokuty až do výše 50 tis. Kč, a to i opakovaně do celkové výše 200 tis. Kč.

Kontrolované osoby jsou povinny v nezbytném rozsahu odpovídajícím povaze jejich činnosti a technickému vybavení poskytnout materiální a technické zabezpečení pro výkon kontroly. O kontrolním zjištění se pořizuje protokol, jehož náležitosti jsou zákonem podrobně vymezeny a s jehož obsahem musí být seznámena kontrolovaná osoba. Ta může proti výsledku kontroly podat námitku k vedoucímu kontrolního orgánu. Jeho rozhodnutí o námitce

¹⁰ NEMEC, J., OCHRANA, F., PAVEL, J., ŠAGÁT, V. Kontrola ve veřejné správě. (2010)

je konečné. Náklady v souvislosti s prováděním kontroly nese kontrolní orgán. Kontrolní orgány oznamují orgánům činným v trestním řízení podezření z trestné činnosti zjištěné v průběhu kontroly.¹¹

2.2.3 Laická kontrola

Jedním z pilířů kontrolního systému je také tzv. laická kontrola, nazývaná také jako kontrola veřejností. Veřejný sektor rozhoduje o velkém množství finančních prostředků, které jsou však získány od daňových poplatníků, kteří mají právo vědět, na co jsou tyto prostředky vynaloženy a jestli bylo při jejich spotřebě postupováno v souladu s pravidly dobrého hospodaření. Aby vše mohlo fungovat, je nutné zajistit občanům nenákladný přístup k informacím.

Veřejná správa by ve své komunikaci měla dodržovat princip, který konstatuje, že veřejné jsou všechny informace kromě těch, které stanoví zákon. Obecně lze konstatovat, že právým a jediným vlastníkem informace o činnosti veřejné správy je občan a v principu má na tuto informaci nárok. To občanům zaručuje i zákon o svobodném přístupu k informacím (č. 106/1999 Sb.), který podrobně definuje povinnosti tzv. povinných subjektů, tedy subjektů, které musí poskytovat informace občanům.¹²

Dle zákona č. 106/1999 mezi povinné subjekty patří státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce a dále subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy, a to pouze v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti.¹³

Povinný subjekt poskytuje informace aktivně a pasivně. Aktivním poskytováním informací je myšleno zveřejnění informací na svých webových stránkách a ve svém sídle a úřadovnách. Jedná se například o důvod a způsob založení povinného subjektu, popis organizační struktury atd. Pasivní poskytování informací je na základě žádosti, kterou může podat jak občan České republiky, tak i cizinec. Není přitom nutné uvádět důvod žádosti o informaci. Povinný subjekt musí na žádost odpovědět do 15 dnů ode dne doručení.

Pro fungování laické kontroly je nutností zájem občanů o věci veřejné, což je v praxi spíše iluzí. Na malý zájem občanů o věci veřejné poukazují všechny členské země EU. Současně dochází stále více k decentralizaci kompetencí v zabezpečování veřejných statků,

¹¹ J. REKTOŘÍK, J. ŠELEŠOVSKÝ A KOLEKTIV, Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru. (2003).

¹² NEMEC, J., OCHRANA, F., PAVEL, J., ŠAGÁT, V. Kontrola ve veřejné správě. (2010).

¹³ Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

aby se občan mohl snáze vyjádřit, o jaké veřejné statky má zájem, snáze mohl kontrolovat činnost veřejného sektoru a hospodaření s majetkem a finančními prostředky.¹⁴

2.2.4 Kontrola v pojetí zákona o obcích

Dle zákona o obcích musí být majetek obce využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Vnější kontrolu u obcí zajišťuje příslušný krajský úřad nebo auditor na základě požadavku obce o přezkum hospodaření. Pokud obec o přezkum hospodaření nepožádá příslušný krajský úřad nebo auditora, přezkoumá hospodaření obce příslušný krajský úřad. Přezkoumání hospodaření upravuje zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí.

Zastupitelstvo obce zřizuje vždy **finanční a kontrolní výbor**. Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva obce. Finanční a kontrolní výbory jsou nejméně tříčlenné. Jejich členy nemohou být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu.

Finanční výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a plní další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce.

O provedené kontrole výbor pořídí zápis, který obsahuje, co bylo kontrolováno, jaké nedostatky byly zjištěny a návrhy opatření směřující k odstranění nedostatků. Zápis podepisuje člen výboru, který provedl kontrolu, a zaměstnanec, jehož činnosti se kontrola týkala. Výbor předloží zápis zastupitelstvu obce; k zápisu připojí vyjádření orgánu, popřípadě zaměstnanců, jejichž činnosti se kontrola týkala.¹⁵

Přezkum hospodaření je nejrozšířenějším typem auditu jako nástroje kontroly hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků a obcí. Přezkum hospodaření obcí a krajů svým charakterem náleží do množiny finančních auditů. Finanční audit je nejstarším typem auditu a je standartním kontrolním nástrojem subjektů tržního sektoru. Je vnějším typem auditu, i když takto není definován přímo relevantními zákony.

V zákoně o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů je uložena povinnost územních samosprávných celků a dobrovolných svazků a obcí nechat si přezkoumat své hospodaření za uplynulý rok. Předmětem přezkoumání je hospodaření podle rozpočtu, hospodaření

¹⁴ NEMEC, J., OCHRANA, F., PAVEL, J., ŠAGÁT, V. Kontrola ve veřejné správě. (2010)

¹⁵ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.

s ostatními finančními prostředky a nakládání s majetkem. Zpráva o výsledcích přezkoumání je součástí závěrečného účtu při jeho projednávání v orgánech územního samosprávného celku a dobrovolného svazku a obcí.

V zákoně o obcích je konkrétně stanoveno, že obec, která má více jak 5 tisíc obyvatel, dá přezkoumat hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok auditorem. Náklady na přezkoumání hradí obec ze svých rozpočtových prostředků. Obec, která má méně než 5 tisíc obyvatel, dá přezkoumat hospodaření obce za uplynulý rok krajským úřadem, nebo auditorem. Hospodaření obce přezkoumává krajský úřad v přenesené působnosti. Obec, která dala přezkoumat své hospodaření auditorem, musí neprodleně oznámit tuto skutečnost finančnímu úřadu. Rozhodující pro stanovení počtu obyvatel v obci, je počet obyvatel k 1. lednu roku, za který se provádí přezkoumání hospodaření.

Povinnost přezkumu hospodaření je sankciována. Pokud obec nepožádá o přezkoumání svého hospodaření do 31. ledna, může ji finanční úřad uložit pokutu do výše 100 tisíc Kč ve správním řízení a zabezpečí provedení přezkoumání hospodaření obce auditorem na náklad povinné obce.¹⁶

Předmět, obsah a podmínky přezkumu hospodaření jsou upraveny vyhláškou ministerstva finanční o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků a obcí. Vyhláška byla vydána na základě zákona č. 250/2000 Sb. a její účinnost je platná od 1. února 2002. Předmětem přezkoumání jsou údaje o plnění příjmů a výdajů rozpočtu a o ostatních peněžních operacích včetně údajů o tvorbě a použití peněžních fondů, údaje o nákladech a výnosech podnikatelské činnosti, údaje o peněžních operacích týkajících se cizích prostředků, údaje o peněžních operacích týkajících se sdružených prostředků. Předmětem je rovněž nakládání s majetkem ve vlastnictví územního samosprávného celku včetně majetku vloženého do dobrovolného svazku a obce. Přezkoumání spočívá v ověření dodržování povinností uložených zákonem a dalšími právními předpisy upravujícími finanční hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, souladu vedení účetnictví územních samosprávných celků a dobrovolných svazků a obcí se zákonem o účetnictví a právními předpisy vydanými k jeho provedení. O přezkoumání se vyhotovuje „zpráva o výsledcích přezkoumání hospodaření“ která obsahuje název územního samosprávného celku nebo dobrovolného svazku obcí, označení osob provádějících přezkoumání, období, za které bylo přezkoumání provedeno, popis zjištěných nedostatků,

¹⁶ J. REKTOŘÍK, J. ŠELEŠOVSKÝ a Kol. *Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru*. (2003).

závěr, datum vyhotovení zprávy, podpisy osob provádějících přezkoumání a datum předání zprávy.¹⁷

2.3 Kontrola v pojetí zákona o finanční kontrole

Finanční kontrola vykonávaná podle tohoto zákona je součástí systému finančního řízení zabezpečujícího hospodaření s veřejnými prostředky. Tvoří ji systém finanční kontroly vykonávané kontrolními orgány, systém finanční kontroly vykonávané podle mezinárodních smluv a vnitřní kontrolní systém v orgánech veřejné správy.

2.3.1 Veřejnosprávní kontrola

Veřejnosprávní kontrola je vymezena dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.

Finanční kontrolu metodicky řídí a koordinuje Ministerstvo financí ČR jako ústřední správní úřad pro výkon finanční kontroly ve veřejné správě. Ministerstvo má k dispozici územně finanční orgány (osm finančních ředitelství a přes dvě stovky finančních úřadů). Ministerstvo a finanční orgány vykonávají veřejnosprávní kontrolu u organizačních složek státu, státních fondů a u ostatních státních organizací. Dále u poskytovatelů veřejné finanční podpory s výjimkou územních samosprávných celků. Provádějí kontrolu taktéž u žadatelů o veřejnou finanční podporu a u příjemců této podpory, s výjimkou těch, jimž byla poskytnuta veřejná finanční podpora z rozpočtu územního samosprávného celku. U ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů a u zpravodajských služeb vykonává veřejnosprávní kontrolu pouze ministerstvo.

Veřejnosprávní kontrola se realizuje jak cestou ověřování a analýzy příslušných dokumentů a písemností, tak i kontrolou na místě. Veřejnosprávní kontrola vykonávaná na místě je zahájena předložením písemného pověření kontrolního orgánu kontrolované osobě. Kontrolovaná osoba je povinna na vyžádání kontrolního orgánu předložit výsledky předchozích kontrol. Veřejnosprávní kontrola vykonávaná na místě je ukončena uplynutím lhůty pro podání námitek nebo odvolání, nebo dnem doručení rozhodnutí kontrolního orgánu, proti kterému se nelze dále odvolat.¹⁸

¹⁷ Tamtéž.

¹⁸ Tamtéž.

2.3.2 Vnitřní kontrolní systém

Dle MFČR je *vnitřní kontrolní systém souhrn organizovaných, formalizovaných a stálých nástrojů a opatření, které jsou zavedeny v organizaci k zajištění dosažení stanovených cílů při splnění principu 3E (účelnosti, hospodárnosti, efektivnosti).*¹⁹

Vnitřní kontrolní systém je takový systém kontroly, který je vytvořen uvnitř orgánu veřejné správy. Ve čtvrté části zákon č. 320/2001Sb., o finanční kontrole stanovuje způsoby zavedení, udržování a prověřování účinnosti vnitřního kontrolního systému. Jeho funkcí je zabezpečovat jak účetní kontrolu, kontrolu dokumentů, tak i audit výkonnosti. Za vytvoření a fungování tohoto systému odpovídá vedoucí orgánu veřejné správy.²⁰

Vnitřní kontrolní systém je způsobilý včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat provozní, finanční, právní a jiná rizika vznikající v souvislosti s plněním schválených záměrů a cílů orgánů veřejné správy. Obsahuje také postupy pro včasné podávání informací příslušným úrovním řízení o výskytu závažných nedostatků a o přijímaných plněných opatřeních k jejich nápravě. Každý vedoucí orgánu veřejné správy je povinen v rámci své odpovědnosti zavést vnitřní kontrolní systém a nadále ho udržovat. K tomu je nutné zejména stanovit rozsah odpovídajících pravomocí a odpovědností vedoucích a ostatních zaměstnanců při nakládání s veřejnými prostředky. Dále by měl zajistit oddělení pravomocí k výběrovým řízením, uzavíráním smluv, vzniku závazků, platbám a vymáhání pohledávek. Zabezpečuje, aby o všech operacích a kontrolách byl proveden záznam a byla vedena příslušná dokumentace. Nadále sleduje a zajišťuje plnění rozhodujících úkolů orgánů veřejné správy k dosažení schválených záměrů a cílů.

Uvnitř orgánu veřejné správy zajišťují předběžnou kontrolu plánovaných a připravovaných operací vedoucí tohoto orgánu nebo vedoucí zaměstnanci jím pověřeni k nakládání s veřejnými prostředky orgánu veřejné správy jako tzv. příkazci operací. Oprávnění je dáno organizačním řádem či jiným obdobným interním dokumentem. V krajích je příkazcem operace ředitel krajského úřadu a jím pověřený vedoucí zaměstnanci. V obcích je příkazcem operace starosta nebo jím pověřený vedoucí zaměstnanci obce.

Vedoucí zaměstnanec organizačního útvaru odpovědný za správu rozpočtu orgánu veřejné správy nebo jiný zaměstnanec k tomu pověřený vedoucím tohoto orgánu se označuje jako správce rozpočtu. Může se jednat o správce rozpočtu celého orgánu, nebo může jít o správce části rozpočtu. Konkrétní řešení záleží na vnitřních předpisech organizace. V krajích

¹⁹ MFČR, 2015, [online].

²⁰ NEMEC, J., OCHRANA, F., PAVEL, J., ŠAGÁT, V. Kontrola ve veřejné správě. (2010)

je správcem rozpočtu vedoucí zaměstnanec útvaru zodpovědný za správu rozpočtu nebo jiný zaměstnanec, kterého ředitel krajského úřadu tímto pověřil. V obcích je správcem rozpočtu zaměstnanec pověřený starostou.

Sloučení funkcí je v zásadě nepřípustné. Možné je výjimečně (správce rozpočtu a hlavní účetní) jen v případech, kdy je to odůvodněno malou pravděpodobností výskytu nepřiměřených rizik pro hospodaření s veřejnými prostředky.²¹

²¹ J. REKTOŘÍK, J. ŠELEŠOVSKÝ A KOLEKTIV. *Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru*. (2003).

3 KONTROLNÍ SYSTÉM V PODMÍNKÁCH OBCE

Kontrola realizovaná územní samosprávou má plnit funkci zpětné vazby při správě řízení měst a obcí, jak vyplývá ze zákona o obcích a zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. V systému veřejné správy sehrávají důležitou roli obce, jejichž cílem je zabezpečení komplexního sociálně ekonomického rozvoje obcí a měst. Pro vymezení kontroly je nutné si přiblížit postavení obce ve veřejné správě v České republice.

3.1 Postavení obce v rámci veřejné správy

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů,²² tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporace, která má právo vlastnit majetek. Obecně je obec korporace sdružení osob se společenským zájmem. Obec jako veřejnoprávní korporace musí mít členskou základnu (občané obce, kteří mají trvalý pobyt ve správním území obce), správní území a musí plnit veřejnoprávní úkoly.

Dle čl. 99 Ústavy se Česká republika člení na obec, které jsou základními územními samosprávnými celky. Obec je právnickou osobou, jejíž vznik je upraven zákonem. Ke své existenci nepotřebuje žádnou registraci nebo souhlas správního orgánu. Obec jako právnická osoba může nabývat práv a povinností, způsobilost nabývat práv a povinností je možné omezit pouze zákonem.

Některé obce mohou být za splnění určitých podmínek prohlášeny za městys, město nebo statutární město. Zvláštní postavení má pak hlavní město Praha.

Městys, nazývané také jako městečko, je historický typ obce stojící mezi městem a vsí. Městys měl právo pořádat výroční a dobytčí trhy. Městys musel mít městský charakter a musel plnit roli spádového městečka pro okolní vesnice. Dle současné právní úpravy je obec městysem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Obec, která měla oprávnění užívat označení před 17. Květnem 1954, je městysem, pokud o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny. Sloučí-li se dvě nebo více obcí, z nichž alespoň jedna je městysem, je nově vzniklá obec městysem.

Pro pojem **Město** legální definici v našem platném právním předpise nenajdeme. Každý má představu o tom, co město je, ale kdybychom měli stručně město definovat, zjistíme, že taková definice je obtížná. Z historického hlediska byl mezi obcí a městem zásadní rozdíl ve způsobu obživy jejich obyvatel, kdy ve městech převažovaly řemesla a služby a občané na

²² Čl. 99 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

venkově živila zemědělská výroba. V současnosti je takové dělení nepoužitelné. Je nutné se tedy spokojit s vymezením pojmu město, jak jej uvádí platné právo. Městem je obec, která má nejméně 3000 obyvatel, a pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny po předchozím vyjádření vlády. Obec, která byla městem před 17. Květnem 1954, je městem, pokud o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny. V tomto případě se nemusí k této žádosti vyjadřovat vláda.

Pro posuzování žádostí obcí vláda stanovila svým usnesením č. 418 ze dne 2. Května 2001 kritéria pro posuzování žádostí obcí o stanovení městem. Žádající obec musí splňovat podmínky stanovené zákonem a dále podmínky stanovené vládou. Posuzuje se zde, zda zástavba středu obce odpovídá svým charakterem soustředěné městské zástavbě s náměstím, která má zpevněný povrch. V centru má převažovat vícepodlažní zástavba. Všechny ulice a veřejná prostranství musí mít obec pojmenována. Větší část obce má být vybavena veřejným vodovodem a kanalizací, místními komunikacemi a chodníky s bezprašným povrchem. V obci musí být základní škola, zdravotnické zařízení s nejméně třemi stálými lékařskými místy a lékárnou. V obci má být dále také ubytovací zařízení s nejméně dvaceti lůžky, pošta, společenský sál a sportoviště. Po splnění kritérií vydává vláda souhlasné stanovisko, které však není pro předsedu Poslanecké sněmovny závazné.

Zvláštní skupinu tvoří **statutární města**. Jsou to města vyjmenovaná v zákoně o obcích²³, která se mohou členit na městské obvody a části. Postavení statutárního města je dané zákonem. Žádný zákon však nestanovuje žádná kritéria, jejichž splnění by umožňovalo získání postavení statutárního města. Počet statutárních měst se neustále rozšiřuje. Od původních 16 měst v roce 2000, po současných 25 měst. Členění měst na městské obvody a části se provede Statutem města, který je vydán jako obecně závazná vyhláška, proto statutární město. Tyto části města mají pak vlastní orgány samosprávy. Možnost členit se je statutárním městům umožněno zákonem, avšak statutární město této možnosti nemusí využít. Město vyjmenované v zákoně jako statutární město je statutární městem nehledě na to, zda se člení na části či nikoliv.

Ve statutu se stanoví výčet městských obvodů a částí a vymezí se jejich území. Velmi důležité je stanovení pravomocí orgánů města a orgánů městských obvodů a částí a jejich vzájemné součinnosti. Městské obvody a části nemohou nabývat vlastního majetku. Ve statutu se tedy

²³ Statutární města jsou: Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav a Prostějov.

třeba upravit majetek města, který se jim svěřuje a rozsah oprávnění při nakládání s tímto majetkem. Oprávnění městského obvodu nebo části hospodařit se svěřeným majetkem se eviduje v katastru nemovitostí. Městské obvody a části mohou zakládat, zřizovat a rušit právnické osoby a organizační složky. Pravomoc rozpustit zastupitelstvo městského obvodu nebo části vykonává zastupitelstvo města. Usnesení zastupitelstva a rady v záležitostech, které nebyly zákonem nebo statutem svěřeny městskému obvodu nebo části, jsou pro orgány městských obvodů nebo částí závazná.²⁴

Obce jsou při výkonu místní správy ustanoveny k plnění úkolů, které jsou vymezeny **působností** obce. Působností obce se rozumí právně vymezený okruh společenských vztahů, předmět, obsah a rozsah činností, v nichž obec provádí svoji pravomoc. Pravomocí obce se poté rozumí rozsah oprávnění, jimiž je obec vybavena, a právních povinností, které jsou obci uloženy, pro potřeby plnění úkolů obce. Podle platné právní úpravy přichází v úvahu působnost dvojího druhu, a to působnost **samostatná** a působnost **přenesená**.

Samostatnou²⁵ působností obce je myšlena klasická obecní samospráva, v jejímž rámci obec spravuje svoje záležitosti samostatně, přičemž je vázána především zákony, a dále u některých forem činnosti také ještě jinými obecně závaznými právními předpisy, které vydávají ústřední orgány na základě zákonů. Tato obecní samospráva není správou státní, nýbrž správou plně příslušející obcím jako veřejnoprávním korporacím územní samosprávy, a to proto, že se bezprostředně týká daných míst. Je to sféra působností obcí, která vyjadřuje jejich samosprávnou podstatu a pro jejíž výkon je obecní samospráva primárně zřízena.

Naproti tomu u **přenesené**²⁶ působnosti jde o obecní výkon státní správy, který stát nerealizuje přímo svými orgány, ale nepřímo a to prostřednictvím obcí a jejich orgánů. Při výkonu přenesené působnosti se obec řídí zákony a ostatními obecně závaznými právními předpisy, a dále také usnesením vlády a směrnicemi ústředních orgánů státní správy. Přenesená působnost obsahuje státní správu, která patří státu, ale jejíž výkon je vhodné svěřit obcím jako představitelům místní samosprávy, a díky tomu stát nemusí pro tento účel zřizovat vlastní samosprávné orgány místní státní správy.

Předmětné rozlišení **samostatné** a **přenesené** působnosti obcí nemá význam pro požadavek na vzájemné nezasahování. Je nutné respektovat skutečnost, že výkon samostatné působnosti

²⁴ E., HORZINKOVÁ, V. NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2013.

²⁵ Do samostatné působnosti patří např. stanovení místních poplatků, vydávání obecně závazných vyhlášek, řízení porušení povinnosti stanovených obecně závaznou vyhláškou obce (v samostatné působnosti)

²⁶ V přenesené působnosti obec řeší např. přestupky

je výkonem autonomním, zatímco výkon přenesené působnosti je výkonem vázaným. Z postavení obcí jako subjektů místní samosprávy vyplývá, že jejich hlavním posláním je realizace výkonu samostatné působnosti, tj. v oblasti vlastní obecní samosprávy. Výkon státní správy byl přenesen na orgány obcí ve smyslu zákona o obcích z toho důvodu, aby si občané mohli základní záležitosti z oblasti státní správy vyřizovat přímo v místě. Činnost obcí a jejich orgánů při výkonu přenesené působnosti by neměla ovlivňovat výkon samostatné působnosti. To přirozeně platí i naopak, tzn. že činnost obcí a jejich orgánů při výkonu samostatné působnosti by neměla ovlivňovat výkon působnosti přenesené.

Postavení, funkce a úkoly jsou zakotveny v Ústavě ČR a v zákoně o obcích. Zákon o obcích také definuje orgány obcí a účast občanů na řízení obce.²⁷

Podle přenesené působnosti rozeznáváme kategorie obcí:

- obce,
- obce s matričním úřadem,
- obce se stavebním úřadem,
- obce s pověřeným obecním úřadem,
- obce s rozšířenou působností, které podle zákona ve svém správním obvodu zabezpečují výkon státní správy nad rámec přenesené působnosti náležející ostatním obcím.

Vnitřní organizace úřadů obcí se příliš neliší, u větších měst je členitější. U všech druhů obcí, resp. měst, je rozhodující samostatná působnost, která je odrazem samosprávné funkce územní samosprávy. Rozdíl mezi obcemi je v rozsahu přenesené působnosti.

Na řízení obce se podílejí občané a to buď **přímo** dobrovolnou prací v různých komisích, nebo aktivně účastí na veřejných schůzích zastupitelstva obce. Aby to mělo smysl, orgány obce musí vyhodnocovat názory a připomínky občanů. K nejdůležitějším otázkám rozvoje obce se občané mohou vyjadřovat v místním referendu, které se koná buď v celé obci, nebo jen v určité části obce na návrh potřebného počtu občanů. O vyhlášení místního referenda rozhoduje rada obce, která je povinná seznámit s návrhem zastupitelstvo obce. **Nepřímo** se podílejí občané prostřednictvím volených zastupitelů v zastupitelstvu obce.²⁸

Dle zákona o obcích jsou obce samostatně spravovány zastupitelstvem obce. Dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Město je samostatně

²⁷ P. PRŮCHA, *Místní správa*. 2011.

²⁸ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2008.

spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány města jsou rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města.²⁹

3.2 Charakteristika města Šumperka

Město Šumperk se rozkládá v malebném údolí řeky Desné, chráněné od severu masívem jesenických hřebenů. Město je správním, politickým a hospodářským centrem severozápadní Moravy. Město Šumperk je jednou ze vstupních bran pohoří Jeseníky, které je členěno na Hrubý a Nízký Jeseník. Šumperk je právem označován za „Bránu Jeseníků“, protože leží na křižovatce cest, které vedou k nejvýznamnějším horským výchozím základnám - Skřítku, Červenohorskému sedlu, Ramzové a také k úpatí masivu Kralického Sněžníku.

Šumperk byl založen ve 13. stol. jako správní centrum oblasti, kde se těžily drahé kovy. Postupně se jeho ekonomika začala opírat o řemesla, zejména textilní výrobu. Město bylo královským majetkem, často zastavovaným nejpřednějším šlechtickým rodům. V 16. století se načas stal sídlem Žerotínů. V 17. stol. upadlo do lichtenštejnského poddanství, zažilo hrůzy třicetileté války, v roce 1669 zcela vyhořelo a deset let poté bylo poznamenáno čarodějnickými procesy, jimž padlo za oběť 25 lidí. Textilní průmysl přinesl městu v 19. stol. neobyčejný rozkvět. Na moderní podobě města se od 2. poloviny 19. století podíleli přední vídeňští architekti, jejichž díla nalezneme v nejrůznějších částech města. Pro svou výstavnost bylo tehdy město nazýváno "Malou Vídní". Po druhé světové válce došlo k odsunu německých obyvatel města, kteří zde tvořili drtivou většinu. Po krátké stagnaci se město dále rozvíjelo a dnešních 28 tisíc obyvatel znamená takřka dvojnásobný stav proti roku 1938.³⁰

Nákladná obnova památek, obytných domů a ulic výrazně změnila v posledních letech zanedbanou historickou část Šumperka a vrátila sem plnohodnotný městský život. Šumperk se probudil do nové krásy. Jednou z nejdůležitějších historických památek města je bývalý klášterní kostel Zvěstování Panny Marie. Jeho celková rekonstrukce probíhala v letech 1990 až 2005 a dnes je tento objekt pýchou města. K nejvýznamnějším šumperským památkám patří také tzv. Geschaderův dům, kostel sv. Jana Křtitele, kostelík sv. Barbory, zbytky městských hradeb.

Město Šumperk je spravováno Zastupitelstvem města Šumperka, které je nejvyšším orgánem v oblasti samostatné působnosti, a jeho členové jsou každé 4 roky voleni občany ve volbách

²⁹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.

³⁰ Oficiální stránky města Šumperk, 2015, [online].

do obecních zastupitelstev. Zastupitelstvo města Šumperka má celkem 27 členů a schází se zpravidla 1x za 5 týdnů.

Zastupitelstvo obce jako nejvyšší orgán obce má v rámci samostatné působnosti obce nepřeborné množství rozhodovacích pravomocí podle § 84 a § 85 zákona o obcích, v platném znění má především pravomoc schvalovací, ve smyslu rozvoje obce, především pak rozpočtu obce. Zastupitelstvo obce může také vydávat místní vyhlášky upravující některé aspekty života občanů ve městě. Dalším okruhem činností je rozhodování o majetkoprávních úkonech, od nabytí a převodu nemovitých věcí po poskytování darů. Posledním významným okruhem pravomocí zastupitelstva je právo určovat si formu fungování zastupitelstva a organizační strukturu jemu podřízených orgánů. Stejně tak rozhoduje o zřizování městských firem a jejich fungování.³¹

Ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce svolává dosavadní starosta po uplynutí lhůty pro podání návrhu soudu na neplatnost voleb nebo neplatnost hlasování tak, aby se konalo do 15 dnů ode dne uplynutí této lhůty. Na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce volí zastupitelé ze svých řad starostu, místostarostu a další členy rady obce, pokud je rada zřízena. Zastupitelstvo obce se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Zasedání zastupitelstva obce se konají v územním obvodu obce. Zasedání zastupitelstva obce svolává a řídí starosta, který je povinen svolat zasedání zastupitelstva obce, požádá-li o to alespoň jedna třetina členů zastupitelstva obce, nebo hejtman kraje. Zasedání zastupitelstva obce se koná nejpozději do 21 dnů ode dne, kdy žádost byla doručena obecnímu úřadu. Zastupitelstvo obce je schopno se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů.

Zastupitelstvo města Šumperka si na základě povinnosti ze zákona o obcích také zřizuje **kontrolní a finanční výbor**. Výbory zastupitelstva města jsou dle zákona o obcích iniciativní a kontrolní orgány tohoto vrcholného orgánu. Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva města. Výbory jsou minimálně tříčlenné a počet členů je vždy lichý. Členy výboru nemohou být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu. Výbor se schází podle potřeby. Usnesení výboru se vyhotovuje písemně a podepisuje je předseda výboru a je platné, jestliže s ním vyslovila

³¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.

souhlas nadpoloviční většina všech členů výboru. Výbor plní úkoly v souladu s ustanovením § 119 zákona o obcích a dále úkoly, kterými jej pověří zastupitelstvo města.³²

Je třeba zdůraznit, že výbory zastupitelstva jako orgány iniciativní a kontrolní nemají žádnou samostatnou rozhodovací pravomoc, jak v oblasti samostatné působnosti, tak pochopitelně i v oblasti působnosti přenesené. Jejich usnesení zavazují pouze tyto výbory samotné, tedy jejich členy, a nikoliv např. obecní úřad, byť by jeho činnost byla předmětem kontroly. Rozsah kontrolního oprávnění výboru vůči osobám, které nejsou členy výboru, se může odvíjet od úkolu, který mu udělí zastupitelstvo obce, nebo např. od jednacího řádu výborů schváleného usnesením zastupitelstva, který může obsahovat i pravidlo pro výkon kontrolní činnosti, jež jsou pak jako usnesení zastupitelstva závazná i pro obecní úřad. Výbory zastupitelstva, byť mohou kontrolovat i činnost obecního úřadu, nemohou obecnímu úřadu ani jednotlivým, zaměstnancům obce v něm zařazeným ukládat úkoly. K tomu je ze zákona oprávněno pouze zastupitelstvo nebo rada. Vztah výborů k obecnímu úřadu nemá podobu nadřízenosti a podřízenosti, nýbrž spolupráce. Obecní úřad pomáhá výborům v jejich činnosti a tato součinnost se řídí pokyny zastupitelstva ukládanými obecnímu úřadu a výborům.

Provádění kontrol bez závěru výboru, ať předsedou, nebo jiným členem výboru není možné, poněvadž to vylučuje §118 odst. 3 zákona o obcích, ze kterého vyplývá, že výbor jedná jako kolektivní orgán.³³ To nevylučuje možnost, aby v konkrétních případech byla vlastní kontrolní činnost prováděna jen některými členy výboru, nemůže se tak ale dít bez předchozího projednání a schválení takového postupu výborem jako celkem. Kontrolní zjištění a návrhy na opatření k nápravě musejí být schváleny usnesením výboru a teprve pak jsou předkládány zastupitelstvu.³⁴

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu obce. Rada města Šumperka má 9 členů a schází se zpravidla 1x za 3 týdny. Radu tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů rady je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů. V obci, kde se rada obce nevolí, vykonává její pravomoc starosta. Radě obce náleží pravomoci vyplývající ze zákona o obcích a to zejména z § 102. Jako výkonný orgán města zajišťuje plnění usnesení přijatých

³² Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.

³³ Dle ustanovení §118 odst. 3 je usnesení výboru platné, jestliže s ním vyslovila souhlas nadpoloviční většina všech členů výboru

³⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.

zastupitelstvem. Dále je radě vyhrazeno zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce. Rada také stanovuje celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce, rozděluje pravomoci v obecním úřadu, zřizuje a ruší odbory a oddělení obecního úřadu. Další významnou pravomocí rady v rámci samostatné působnosti je rozhodování o výši nájmu a ukládání pokut, čímž spoluvytváří finanční politiku města

Komise rady města jsou podle § 122 zákona o obcích iniciativní a poradní orgány tohoto výkonného orgánu obce, který řeší a projednává otázky samostatné působnosti. Komise se schází podle potřeby. Ze své činnosti jsou komise odpovědny radě města. V případě, že byl komisi svěřen výkon přenesené působnosti, je komise na svěřeném úseku odpovědna starostovi města. Předsedu komise a jednotlivé členy jmenuje a odvolává rada města. Svá stanoviska a návrhy předkládá předseda komise radě města. Rada města Šumperk zřizuje v současnosti 11 komisí pro různá zaměření.

Další vymezený okruh působnosti má v obci také její **starosta**. Starosta zastupuje obec navenek, což znamená řízení jednání volených orgánů města, ale také podepisování právních předpisů a smluv za město. Ke své činnosti má možnost si vybrat i odpovídajícího tajemníka obecního úřadu, protože jako jediný může navrhnout jeho odvolání, které musí být stejně jako jmenování nového tajemníka schváleno ředitelem krajského úřadu. V případě existence obecní rady funguje také jako její kontrolní mechanismus, jelikož může pozastavit výkon jejího usnesení a nechat o něm hlasovat zastupitelstvem obce na jeho nejbližším zasedání, které ze zákona sám svolává. Podobně může pozastavit rozhodnutí unesení komise v otázce samostatné působnosti a postoupit její rozhodnutí obecní radě. Starosta také odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok.³⁵

3.3 Charakteristika kontroly prováděné na základě zákona o finanční kontrole v podmínkách města Šumperka

3.3.1 Veřejnosprávní kontrola

Pro vytvoření podmínek pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy město Šumperk vydává **kontrolní řád města Šumperka**. Cílem této směrnice je zabezpečení ochrany veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem, nebo jiným nedostatkům způsobeným zejména porušením právních předpisů, nehospodárným, neúčelným a

³⁵ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.

neefektivním nakládáním s veřejnými prostředky nebo trestnou činností. Směrnice je určena zaměstnancům města zařazeným do Městského úřadu Šumperk provádějícím kontrolu dle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole a veřejnosprávní kontrolu dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě.

Provádění **veřejnosprávní kontroly** městem Šumperkem začíná provedením **předběžné** kontroly na základě žádosti o poskytnutí veřejné finanční podpory, kdy kontrolor prověří podklady předložené kontrolovanými osobami pro připravované akce před jejich uskutečněním. Kontrolorem je zaměstnanec odboru, z jehož rozpočtu jsou finanční prostředky poskytovány. Po provedení kontroly kontrolor vyhotoví záznam o provedení předběžné kontroly, kde jednoznačně určí, zda byly zjištěny nedostatky či nikoliv. Pokud jsou nalezeny nedostatky, zaměstnanec odboru zasílá písemnou výzvu k odstranění nedostatků do 14ti dnů od ukončení předběžné kontroly.³⁶

Dalším krokem je provedení **průběžné** kontroly. U příspěvkových organizací zřízených městem Šumperkem je průběžná kontrola zajišťována 4 formami:

1. Prověření stanovených podmínek a postupů při uskutečňování, vypořádání a vyúčtování schválených operací
2. Ověření, zda kontrolované osoby přizpůsobují operace při změnách ekonomických, právních, provozních a jiných novým rizikům
3. Ověření, zda jsou prováděny včas a přesně zápisy o uskutečňovaných operacích v zavedených evidencích a informačních systémech, zda je zajištěna včasná příprava stanovených finančních, účetních a jiných výkazů, hlášení a zpráv.

U ostatních subjektů se provádí pouze na vyžádání vedoucího orgánu veřejné správy, eventuálně v případě podezření či zjištění možného porušení smlouvy, rozhodnutí apod.

Dále je postup stejný jako u předběžné kontroly, pokud byly zjištěny nedostatky, je nutné jednoznačné určení. Poté se zasílá výzva k odstranění nedostatků.

Následná kontrola se vždy provádí po vyúčtování operací a kontrolující prověřují, zda údaje o hospodaření s veřejnými prostředky zobrazují zdroje, stav a pohyb veřejných prostředků, a zda tyto údaje odpovídají skutečným rozhodným pro uskutečnění veřejných příjmů, výdajů a nakládání s veřejnými prostředky. Přezkoumávané operace musí být v souladu s právními předpisy a schválenými rozpočty. Opatření přijatá příslušnými orgány veřejné správy jsou

³⁶ Kontrolní řád města Šumperk

kontrolovanými osobami plněna. O neposkytnutí veřejné finanční podpory rozhoduje příslušný orgán města dle její výše.³⁷

Proces provádění kontroly na místě dle kontrolního řádu začíná vydáním pověření, které má podobu písemného pověření k jednotlivé kontrole, nebo průkaz kontrolující osoby, stanoví-li tak jiný právní předpis. Pověření obsahuje identifikaci kontrolního orgánu, identifikaci kontrolujícího, identifikaci kontrolované osoby, předmět kontroly, identifikaci a podpis osoby, která pověření vydala s datem vydání. Pověření vydává nadřízená osoba kontrolujícího. Kontrolující, popř. vedoucí kontrolující skupiny poté zahajuje kontrolu z moci úřední. Prvním kontrolním úkonem již je předložení pověření kontrolované osobě, popř. doručení oznámení o zahájení kontroly kontrolované osobě, kde součástí musí být pověření ke kontrole nebo seznam kontrolujících.

Po výkonu kontroly se sepisuje protokol o kontrole, kde nezbytnými náležitostmi jsou:

- označení kontrolního orgánu a kontrolujícího,
- označení ustanovení předpisu vymezujícího pravomoc kontrolního orgánu kontroly,
- označení přizvané osoby, včetně důvodu jejího přizvání,
- označení kontrolované osoby,
- označení předmětu kontroly,
- kontrolní úkon, jímž byla kontrola zahájena a den, kdy byl uveden
- kontrolní zjištění, obsahující zjištěný stav věci s uvedením nedostatků a označení právních předpisů, které byly porušeny, včetně uvedení podkladů, z kterých tato kontrolní zjištění vycházejí,
- poučení o možnosti podat proti kontrolním zjištěním námitky s uvedením lhůty pro jejich podání
- datum vyhotovení a podpis kontrolujícího.

Stejnopis protokolu doručí kontrolní orgán kontrolované osobě. Součástí protokolu může být uložení nápravného opatření, případně doporučení kontrolované osobě. Po vyřízení případných námitek nadřízenou osobu kontrolujícího a vyřízení rozhodnutí, zda-li bylo zjištěno porušení zákona odbor provádějící kontrolu zpracovává a zveřejňuje zprávu o kontrolách.³⁸

³⁷ Kontrolní řád města Šumperk, interní dokument.

³⁸ Opatření Města Šumperk č. 16/2007 interní dokument.

3.3.2 Vnitřní kontrolní systém

K zajištění řídicí kontroly vydalo město Šumperk opatření č. 16/2007. V tomto opatření je vymezen legislativní rámec závazný pro hospodaření obce a z toho vyplývající hospodářské operace.

Účetnictví je upraveno předpisy:

- zákonem 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška ministerstva financí č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě,
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Podle opatření 16/2007 a zásad v něm uvedených postupují všichni zaměstnanci města zařazení do městského úřadu a městské policie, kteří se v rámci plnění svých úkolů stanou účastníky realizovaných případů a jsou povinni plnit pokyny správce rozpočtových prostředků – příkazců operací, ve smyslu zásad stanovených tímto opatřením.³⁹

Co se týče **interního auditu**, nebo-li kontroly vnitřních orgánů města, vydává starosta města Šumperka Statut interního auditu. Statut útvaru interního auditu je prohlášením o funkci oddělení interního auditu a kontroly, jeho právech, povinnostech a odpovědnosti. Ustanovení tohoto statutu vychází ze zákona o finanční kontrole ve veřejné správě a prováděcí vyhlášky Ministerstva financí č. 16/2004 Sb., kterou se provádí zákon o finanční kontrole ve veřejné správě. Účelem tohoto statutu je stanovit poslání, organizační začlenění, úkoly, působnost a pravomoc a odpovědnost oddělení interního auditu a kontroly Městského úřadu Šumperk. Tento statut popisuje interní audit jako „*systematické a nezávislé zkoumání za účelem prověřování a vyhodnocování přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního a řídicího systému Městského úřadu Šumperk*“.

Úkolem interního auditu je včasné a spolehlivé informování starosty města o:

- stavu řídicích a kontrolních procesů,

³⁹ tamtéž

- efektivnosti řízení rizik,
- účinnosti vnitřního kontrolního systému,
- hodnocení, zda výkon veřejné správy je zákonný, hospodárný, efektivní a účelný.

Z těchto důvodů interní audit poskytuje informace, zprávy, analýzy, hodnocení, doporučení a konzultace o auditovaných činnostech. Hlavní cíl interního auditu zahrnuje i podporu kontrolních systémů, kontrolních funkcí a hospodárného plnění úkolů.

Interní audit je chápán jako součást vrcholového řízení a plní specifickou funkci podpory určených řídicích úrovní v organizaci jako nezávislý verifikační, hodnotící a poradenský prvek. Průběžně sleduje řídicí a kontrolní mechanismy, významné a rizikové procesy v organizaci s cílem vyhodnocovat jejich úroveň, funkčnost, účinnost, hospodárnost a efektivnost pro splnění přijaté strategie města a Městského úřadu.

Nezávislost interního auditu je zabezpečena tak, že interní audit je přímo podřízen starostovi města. Interní auditoři postupují nestranně, objektivně a nezaujatě a vyhýbají se střetům zájmu. Jsou také vyloučení z účasti na činnosti výkonné a provozní povahy a hodnocení výsledků jejich činnosti provádí starosta města. Interní audit nenahrazuje řídicí kontrolu a činnost jiných organizačních útvarů při řešení, vytváření, zavádění a zajištění vlastního provozu řídicích a kontrolních systémů. Nezávislost interního auditu prostupuje všemi fázemi jeho činnosti, tzn. již plánováním a přípravou auditu včetně výběru auditorských postupů, prověřováním a vyhodnocením jednotlivých činností a operací města, které jsou předmětem interního auditu, přípravou a předáním zprávy o vykonaném auditu. Interní auditoři nesmí hodnotit činnosti a procesy, za které byli předtím odpovědní.⁴⁰

Cílem činnosti interního auditu je poskytovat starostovi města objektivní informace a odborné konzultace o tom, zda jsou naplňovány cíle a záměry rozvoje města, zda vnitřní systémy v rámci města fungují správně, účelně a efektivně. Interní audit také zjišťuje, jestli je v rámci města zaveden účinný a funkční vnitřní kontrolní systém, který účinně a včasné reaguje na změny ekonomických, právních a jiných podmínek.

Na základě vyhodnocení rizik zajišťuje vedoucí interního auditu tvorbu plánů interního auditu, které v souladu s cíli města a jeho potřebami stanoví priority činnosti interního auditu. Vedoucí interního auditu plánuje audity způsobem, který zaručí, že budou provedeny hospodárně, efektivně a účelně a v předepsanou dobu. Plnění úkolů oddělení interního auditu a kontroly je organizováno na základě **střednědobého a ročního** plánu. **Střednědobý** plán,

⁴⁰ Statut interního auditu města Šumperk

stanovuje priority a odráží potřeby města z hlediska dosavadních výsledků jeho činnosti a předpokládaných záměrů a cílů na čtyřleté období. **Roční** plán pak upřesňuje na základě střednědobého plánu rozsah, věcné zaměření a typ auditů, jejich cíle, časové rozvržení a personální zajištění. Vedoucí interního auditu projednává přípravu plánů se starostou města, který tyto plány předkládá radě města. Ve zvláště odůvodněných případech může na vyžádání starosty, rady či zastupitelstva města být vykonán audit mimo schválený roční plán, kdy operativní audit má přednost před auditem plánovaným. Při sestavování plánů se vychází mimo-jiné ze skutečností zjištěných předchozími audity, nebo jinými kontrolními orgány, z doporučení starosty, rady či zastupitelstva města.

Před provedením auditu vypracovávají auditoři jeho program. Při vypracovávání auditu se zaměřuje zpravidla na provozní cíle, které mají být dosaženy auditem, na prověření účinnosti vnitřního systému řízení a kontroly auditované činnosti a na zdokonalení systému řízení rizik v dané činnosti a příslušného kontrolního systému. Interní auditoři rozpracují program auditu do auditorských postupů za účelem shromáždění, analýzy, vyhodnocení a zaznamenání informací, které tvoří předmět tohoto auditu. Součástí auditorských postupů je prověřování a vyhodnocování, zda odpovědní vedoucí zaměstnanci vykonávají řídicí kontrolu a vyhledávají rizika spojená se zajišťováním činností v rozsahu jejich působnosti a zda přijímají přiměřená a účinná opatření k jejich odstranění nebo zmírnění. Vedoucí interního auditu schvaluje program auditu před jeho zahájením a případné změny v programu neprodleně v průběhu jeho vykonávání.⁴¹

Za řádné vykonání interního auditu a předání jeho výsledků starostovi odpovídá jeho vedoucí. Výsledky a doporučení jsou doloženy analýzami a hodnoceními interních auditorů. V případě zjištěných skutečností nasvědčujících spáchání trestného činu nebo přestupku, vedoucí informuje starostu města a zajistí zabezpečení příslušných dokladů.

Audit je vykonán na základě písemného pověření starosty k vykonání interního auditu. Tímto dokumentem se prokazují interní auditoři vedoucímu útvaru auditované činnosti. Audit provádějí podle jeho účelu nejméně dvoučlenné skupiny auditorů s určeným vedoucím skupiny. Při vykonávání auditu interní auditoři zakládají do auditorského spisu potřebné doklady, na jejichž základě bude formulována zpráva o zjištěních a dokladována případná zjištění a z nich vyplývající závěry. Doklady musí splňovat požadavky, aby jejich důkazní

⁴¹ Tamtéž

hodnota byla objektivní a nezpochybnitelná. Interní auditoři projednávají zjištěné skutečnosti průběžně s příslušnými zaměstnanci auditovaného útvaru.⁴²

⁴² Tamtéž

4 ZHODNOCENÍ KONTROLNÍHO SYSTÉMU MĚSTSKÉHO ÚŘADU

4.1 Činnost interního auditu a kontroly v podmínkách městského úřadu Šumperk v roce 2013

V oblasti interních auditů a kontrol byly provedeny v roce 2013 dva interní audity (viz níže bod A.) u odborů městského úřadu Šumperk a 17 veřejnosprávních kontrol (viz níže bod B.) na místě u 17 příjemců veřejné finanční podpory.

A. Interní audit

1. Audit skladování zásob - ověřovalo se, jakým způsobem jsou dodržovány postupy při pohybu zásob,
2. Audit se zabýval sebehodnocením interního auditu a kontroly - hodnotila se kvalita auditní činnosti.

U obou provedených auditů nebyla identifikována žádná závažná zjištění.

B. Kontrola

1. Kontrola příspěvku na letenku pro soukromou osobu (pan Vít Valenta) ve výši 16 000 Kč na šachovou olympiádu. – kontrolou nebyly zjištěny nedostatky. Kontrolovaná osoba vrátila nevyčerpané prostředky ve výši 364 Kč hotově přes pokladnu městského úřadu Šumperk, což je v souladu s uzavřenou smlouvou a Obecnými podmínkami pro poskytování VFP z rozpočtu města.
2. Kontrola subjektu Afázie dotace na činnost ve výši 15 000 Kč – kontrolou nebyly zjištěny nedostatky.
3. Kontrola investičního příspěvku pro Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením ve výši 1 000 000 Kč, – kontrolou nebyly zjištěny nedostatky, byla provedena pouze dokladová kontrola.
4. Kontrola příspěvku pro ZŠ a střední školu ve výši 258 000 Kč – kontrolou nebyly zjištěny nedostatky⁴³.
5. Kontrola dotace na činnost pro grand Chlapácký běh ve výši 15 000 Kč a grand Cyklus soustředění dětí a mládeže v orientačním běhu ve výši 7 000 Kč – kontrolou nebyly zjištěny nedostatky. Kontrolní skupina doporučila pro lepší orientaci označovat

⁴³ Zpráva o činnosti IAK 2013, interní dokument.

vhodným způsobem v účetnictví organizace, případně na účetních dokladech, výdaje související s činností dětí a mládeže.

6. Kontrola veřejné finanční podpory ve výši 850 000 Kč a investiční dotace pro areál Tyršova stadionu ve výši 200 000 Kč – kontrolou nebyly zjištěny nedostatky. Kontrolní skupina doporučila v případech, kdy dojde ke změně podstatných skutečností uvedených v žádosti (změna účelu, změna místa konání apod.), bezodkladně oznámit tuto změnu odboru ŠKV, který ji předloží k projednání komisi pro přidělování grantů a dotací. Dále bylo doporučeno u dokladů, které nezaručují trvalost účetních záznamů, pořizovat ověřenou fotokopii a k původnímu dokladu ji přiložit.
7. Kontrola dotace na činnost a provoz související se školní výukou ve výši 670 000 Kč – kontrolou nebyly zjištěny nedostatky.
8. Kontrola ostatní sociální péče výši 450 000 Kč a grand Koncert pro charitu ve výši 2 000 Kč a grand Oslava 20. výročí vzniku Charity Šumperk ve výši 4 000 Kč – kontrolou nebyly zjištěny nedostatky.
9. Kontrola dotace na činnost ve výši 30 000 Kč a grand Celostátní vzájemná výměna – kontrolou nebyly zjištěny nedostatky.
10. Kontrola na úhradu nákladů z užívání zimního stadionu v Šumperku pro hokejový klub Mladí Draci ve výši 1 516 000 Kč a grand o pohár Jakuba Kindla ve výši 5 000 Kč a dotace na činnost ve výši 115 000 Kč – kontrolou nebyly zjištěny nedostatky. Kontrolní skupina doporučila kontrolované osobě dodržovat v účetnictví důsledně podmínku vyplývající z příslušných smluv uzavřených s městem Šumperk – vést řádné a oddělené sledování přijaté VFP od poskytovatele (grant, dotace na činnost, příp. dotace na výkonnostní sport) a označit ve svém účetnictví veškeré další příjmy a výdaje související s realizací grantu či dotace na činnost. Kontrolní skupina doporučila vést oddělené sledování jednotlivých příspěvků od města Šumperka např. pod zakázkou, střediskem, kódem, pomocí analytické evidence apod. podle toho, jaké členění umožňuje používaný účetní program.
11. Kontrola neinvestiční dotace právníkům osobám ve výši 3 600 000 Kč (provoz krytého bazénu) – kontrolou nebyly zjištěny nedostatky.⁴⁴

⁴⁴ Tamtéž

12. Kontrola výkonnostního sportu ve výši 10 000 Kč (orientační závod) a výkonnostního sportu ve výši 15 000 Kč (orientační závod) – kontrolou nebyly zjištěny nedostatky.
13. Kontrola úhrady části nákladů spojených s pokládkou herní palubovky výši 15 000 Kč (Futsal Club) – kontrolou nebyly zjištěny nedostatky.
14. Kontrola neinvestiční dotace ve výši 3 000 000 Kč a úhrada nákladů spojených s pronájmem ledové plochy zimního stadionu ve výši 360 000 Kč (Hokej Šumperk) – kontrolou nebyly zjištěny nedostatky.
15. Kontrola příspěvku ve výši 70 000 Kč na dopravu na ME (mažoretky ZŠ Šumperk) – kontrolou nebyly zjištěny nedostatky. Kontrolní skupina doporučila v účetnictví dodržovat podmínku vyplývající z příslušných smluv uzavřených s městem Šumperk – vést řádné a oddělené sledování přijaté VFP od poskytovatele (grant, dotace na činnost, příp. dotace na výkonnostní sport) a označit ve svém účetnictví veškeré další příjmy a výdaje související s realizací grantu či dotace na činnost.
16. Kontrola dotace na činnost ve výši 23 000 Kč (pronájmy, tvorba map a výkonnostní sport ve výši 5 000 Kč – kontrolou nebyly zjištěny nedostatky. Kontrolované osobě bylo doporučeno pořizovat seznam členů a potvrzení o převzetí v těch případech, kdy je z dotace na výkonnostní sport pořizováno sportovní oblečení.
17. Kontrola příspěvku v rámci programu regenerace MPZ (příspěvek na obnovu uliční fasády) ve výši 69 082 Kč (podíl obce) a 611 000 (příspěvek MK ČR) a 459 894 Kč (povinná spoluúčast příjemce). – kontrolou nebyly zjištěny nedostatky.

V roce 2013 se IAK věnovalo také metodické a poradenské činnosti pro jednotlivé vedoucí odborů.

V první fázi vedoucí zaměstnanci aktualizovali tabulku s popisem činností pro určení kritických bodů – „Mapa rizik“. Na základě mapy rizik nalezená rizika analyzovali co do pravděpodobnosti a vzniku a co do předpokládaných dopadů (na základě vlastní znalosti prostředí) včetně celkového vyhodnocení rizika.⁴⁵

Ve druhé fázi bylo provedeno týmové hodnocení a identifikace potenciálních rizik následovně:

- byl vytvořen základní soubor potencionálních rizik na bázi individuálního a týmového vnímání s vyjádřením identifikace rizik a základního názoru o možnostech a

⁴⁵ Tamtéž

pravděpodobnosti zapůsobení rizik a o jejich nežádoucích dopadech na plnění schválených záměrů a cílů města.

- byla vedena týmová diskuse vedení, vedoucích zaměstnanců a interního auditu o vnímání a prioritách rizik podle zvolených rizikových faktorů a jejich vah, na základě které bylo sestaveno pořadí skupinového vnímání rizik – rozčlenění rizik do skupin podle úrovně rizikovosti (vysoká/střední/nízká)

Na závěr týmové diskuse byla na základě vyhodnocení nejvyššího a středního rizika v činnostech jednotlivých útvarů navržena opatření ke snížení rizikovosti včetně stanovení zodpovědné osoby a termínu. Vedoucí zaměstnanci také provedli kontrolu navržených opatření ke snížení rizikovosti u významných činností z minulých období.

Na základě vyhodnocení rizik a podle významu auditovaného objektu byl vypracován střednědobý plán interního auditu pro roky 2014-2017, který stanoví priority a potřeby města z hlediska dosavadních výsledků jeho činnosti a předpokládaných záměrů a cílů. Střednědobý plán interního auditu by měl zohlednit celý cyklus tematicky zaměřených auditů. Vychází se z něho při tvorbě ročních plánů, ve kterých se berou v úvahu veškeré významné změny v plánech orgánu veřejné správy, změny priorit potřeb auditní činnosti, pokud je taková změna nutná.

Zaměstnanci IAK poskytovali také v průběhu roku metodickou a konzultační pomoc ve vztahu k činnostem vykonávaným městským úřadem, ale také ve vztahu k organizacím založeným a zřízeným městem Šumperkem. U zřízených organizací se jednalo zejména o problematiku pohledávek a jejich účtování v souvislosti s provedeným auditem. Mezi nejzásadnější patří konzultační činnost při zpracování právních předpisů města a vnitřních směrnic.⁴⁶

4.2 Činnost interního auditu a kontroly v podmínkách městského úřadu Šumperk v roce 2014

V roce 2014 IAK dokončil 4 interní audity (viz níže bod A.) u odborů městského úřadu Šumperk a 18 veřejnosprávních kontrol (viz níže bod B.) na místě u 18 příjemců veřejné finanční podpory.

⁴⁶ Tamtéž

A. Interní audit

1. Audit pohledávek příspěvkových organizací zřízených městem – dokončení z roku 2013. Předmětem tohoto auditu bylo ověření procesu nakládání s pohledávkami u příspěvkových organizací města Šumperka.
2. Audit shody zajištění řídicí kontroly. Předmětem bylo posouzení fungování řídicí kontroly vnitřního kontrolního systému v souladu s platnými právními a vnitřními předpisy.
3. Audit zásob u příspěvkových organizací zřízených městem Šumperkem. Audit zde zkoumal dodržování postupů při pohybu zásob, vedení skladové evidence zásob, inventarizaci, vazby na účetnictví.
4. Audit autoprovozu, který měl za cíl zhodnotit efektivnost, účelnost a hospodárnost používání služebních vozidel města Šumperka.

V rámci provedených auditů nebyla identifikována žádná závažná zjištění v souladu s ust. § 22 odst. 6 zákona o finanční kontrole, která by nepříznivě ovlivnila činnost orgánu veřejné správy – města Šumperka. Doporučení navržená v rámci zpráv z auditů by měla vést ke zkvalitnění řízení v auditovaných oblastech, zlepšení vnitřního kontrolního systému a k předcházení identifikovaných rizik v auditovaných oblastech.

Při všech provedených auditech byla posuzována i úroveň vnitřního kontrolního systému, jeho nastavení a provádění v souladu s ustanovením § 31 zákona o finanční kontrole. Obecně lze říci, že ve všech oblastech není stále dostatečně nastaven vnitřní kontrolní systém, týká se především řídicí kontroly. Tato skutečnost se objevuje při prováděných auditech opakovaně. Jak je již však uvedeno výše u provedených auditů, doporučení uváděná ve Zprávách o zjištěních z vykonaných auditů vždy směřují ke zlepšení tohoto stavu.⁴⁷

B. Veřejnosprávní kontroly na místě

1. Kontrola příspěvku na rekondiční pohyb pro zdravotně postižené ve výši 15 000 Kč pro Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR, okresní organizace Šumperk – kontrolou nebyli zjištěny nedostatky
2. Kontrola grantu „Bezpečně také na ulici“ ve výši 10 000 Kč pro SAKUM Šumperk. Kontrolou byly zjištěny nedostatky ve vedení účetnictví. Peněžní deník nebyl veden zcela v souladu s příslušnými právními předpisy a dodržování příslušných ustanovení

⁴⁷ Zpráva o činnosti IAK 2014, interní dokument.

smlouvy uzavřené s městem Šumperkem jako poskytovatelem grantu. Tyto nedostatky nebyly potrestány sankcí.

3. Kontrola dotace na činnost ve výši 30 000 Kč pro AVZO TSC Šumperk. Kontrolou bylo zjištěno nepřesné naplnění některých ustanovení uzavřených smluv (čl. IV. – označování účetních dokladů hrazených z finančních prostředků poskytnutých z rozpočtu města Šumperka v peněžním deníku ev. přímo na konkrétních dokladech, čl. V. – uvádět ve vyúčtování prostředků poskytnutých z rozpočtu města Šumperka soupis položek příjmů a soupis všech položek skutečně vynaložených výdajů na činnost příjemce za rok v obdobném členění jako byl předložen rozpočet v žádosti o dotaci). Tyto však neměly za následek uložení sankcí.
4. Kontrola VFP na opravu vnějšího pláště kostela ve výši 20 000 Kč. Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky.
5. Kontrola dotace na činnost organizací působících v soutěžích výkonnostního sportu seniorů, juniorů a dorostenců ve výši 20 000 Kč pro Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Šumperku. Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky.
6. Kontrola dotace na činnost organizací působících v soutěžích výkonnostního sportu seniorů, juniorů a dorostenců
 - Pro oddíl tenisu – jednotlivce – 30 000 Kč,
 - Pro oddíl moderního sportovního karate – 10 000 Kč
 - Pro oddíl inline bruslení – 10 000 Kč
 - Pro MUAY THAI mladí bojovníci – 15 000 Kč
 - Grant Šumperský šachový turnaj – 8 000 Kč

Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky

7. Kontrola grantu Eurofest ve výši 20 000 Kč, Letní kino ve výši 8 000 Kč, Šumperský okrašlovací spolek ve výši 20 000 Kč. Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky.
8. Kontrola dotace na činnost ve výši 20 000 Kč pro SK Severka Šumperk. Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky⁴⁸
9. Kontrola grantu Šumperský pohár MTB ve výši 30 000 Kč pro SK Salith-Sumtex Šumperk. Kontrolou bylo zjištěno zásadní porušení uzavřené smlouvy, kterým se příjemce zavazuje umožnit osobám pověřeným poskytovatelem provést kdykoli komplexní kontrolu postupu a výsledků plnění účelu dle této smlouvy, včetně použití finančních prostředků, předložení na vyžádání veškerých dokladů a zabezpečení

⁴⁸ Tamtéž.

vstupu do objektů, zařízení a provozů, na pozemky a do jiných prostor příjemce, pokud souvisí s realizací a s plněním této smlouvy). Toto porušení bylo vyhodnoceno kontrolní skupinou jako porušení rozpočtové kázně v souladu s příslušným právním předpisem s nařízením odvodu. Během námitkového řízení pak kontrolovaná osoba umožnila kontrolu všech potřebných dokladů a následně bylo tedy upuštěno od uplatnění sankcí.

10. Kontrola dotace na činnost 30 000 Kč pro Aikido Dojo Šumperk. Kontrolou bylo zjištěno nepřesné naplnění některých ustanovení uzavřených smluv - označování účetních dokladů hrazených z finančních prostředků poskytnutých z rozpočtu města Šumperka v peněžním deníku ev. přímo na konkrétních dokladech). Toto však nemělo vliv na uložení sankcí.
11. Kontrola grantu Rekondiční pobytový kurz odezírání pro sluchově postižené občany ve výši 14 000 Kč a dotace na činnost ve výši 12 000 Kč pro Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR. Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky
12. Kontrola dotace na činnost 20 000 Kč Svazu neslyšících a nedoslýchavých – krajská organizace. Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky
13. Kontrola dotace na činnost Fotbalovému klubu SAN-JV Šumperk s.r.o. ve výši 440 000Kč. Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky
14. Kontrola dotace na činnost 28 000 Kč pro Multisport Outdoor team Šumperk. Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky
15. Kontrola účelové finanční dotace 1 020 000 Kč Mateřské škole Sluníčko Šumperk. Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky
16. Kontrola VFP 596 000 Kč pro Ječmínek o.p.s. Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky
17. Kontrola VFP v rámci programu regenerace městské přírodní zeleně 82 000 na obnovu uliční fasády domu Soukromé osoby Ing. Petr Schick. Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky
18. Kontrola neinvestiční dotace právnickým osobám ve výši 12 170 000 Kč pro Divadlo Šumperk. Kontrolou byly zjištěny formální nedostatky (cestovní příkazy – podpisy, účetní doklady – trvalost účetních dokladů). Tyto však neměly vliv na možné uložení sankcí.⁴⁹

⁴⁹ Tamtéž

4.3 Hodnocení činnosti řídicí kontroly městského úřadu

Ve městě Šumperk provedl odbor IAK interní audit na posouzení fungování řídicí kontroly (vnitřního kontrolního systému). Cílem bylo posouzení fungování řídicí kontroly v souladu s platnými právními předpisy.

Audit byl zaměřen na:

- dodržování příslušných ustanovení zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě;
- posouzení úrovně dodržování vnitřních a obecně platných právních předpisů v oblasti řídicí kontrol;
- detekci a evidence chybných úkon;
- posouzení efektivity a úrovně součinnosti mezi jednotlivými útvary;
- dodržování lhůt a termínů.

Audit byl proveden za období 1.1.2013 – 31.8.2013 u Městského úřadu Šumperk na základě výběru vzorku operací. Zjištění z tohoto auditu je, že dosud platná opatření č. 16/2007, k zajištění řídicí kontroly, a č. 11/2010, o oběhu účetních dokladů, již neodpovídají praxi, která je na městském úřadě prováděna, a proto je nutná jejich aktualizace a dodržování všemi zaměstnanci městského úřadu. Všem vedoucím útvarů byly předány dotazníky charakterizující úroveň řídicí kontroly ve městě Šumperku k jejich vyplnění. Návratnost těchto dotazníků byla 100%. Souhrnně lze po dotazníkovém šetření konstatovat, že řídicí kontrola není chápána vedoucími útvary v pravém slova smyslu tak, jak vyplývá z vyhlášky č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon o finanční kontrole ve veřejné správě.⁵⁰

Během auditu byla identifikována také možná rizika, která mohou negativně ovlivnit činnost řídicí kontroly. Prvním rizikem je riziko provozní, kde hrozí nesprávné posuzování principů hospodárnosti, účelnosti a efektivity, nízká úroveň řídicí kontroly a nízká úroveň součinnosti mezi útvary. Dalším možným rizikem je selhání lidského faktoru jako nepozornost, nedbalost, úmysl, nebo zpronevěra. Lze také definovat finanční riziko jako pozdní úhrady faktur, nepřijatelné využívání zdrojů a účelnost vynakládaných prostředků, nekontrolovatelné úhrady ze soukromých účtů zaměstnanců. Dalšími riziky jsou nedodržování a nesprávná aplikace platné legislativy a nedodržování vnitřních předpisů zaměstnanci města.

Na základě těchto rizik a nálezů má IAK následná doporučení.

⁵⁰ Zpráva z vykonaného auditu, interní dokument

1. Přepracovat opatření č. 16/2007, k zajištění řídicí kontroly, a opatření č. 11/2010, o oběhu účetních dokladů, v souladu s platnou legislativou a praxí. Obě uvedená opatření sloučit do jednoho a nastavit procesy pro oblast veřejných příjmů a výdajů.
2. Proškolit vedoucí útvarů v oblasti řídicí kontroly.
3. Zajistit řádnou řídicí kontrolu u všech operací týkajících se veřejných příjmů a výdajů v souladu s platnou legislativou a vnitřními předpisy. Veškeré příjmy i výdaje musí být doloženy dokladem o provedení předběžné řídicí kontroly.
4. Opravy či doplnění v účetních záznamech provádět v souladu se zákonem o účetnictví.
5. Dodržovat postup a rozdělení kompetencí při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.
6. Řádně vyúčtovat poskytnuté provozní zálohy v souladu s vnitřními předpisy a jejich průúčtování účtovat na účtu 335 – Pohledávky za zaměstnanci.
7. Ve vnitřním předpise stanovit postup při účtování s cizími měnami a stanovení měnového kurzu pro přepočtení české koruny.
8. Valutovou pokladnu vést v cizích měnách s přepočtem na české koruny.
9. K proplacení přijímat pouze řádně vyplněné cestovní příkazy včetně zahraničních. V případě, že cestovní příkaz neobsahuje všechny náležitosti stanovené platnými právními a vnitřními předpisy, vrátit jej k přepracování.
10. Veškeré přijaté faktury evidovat v knize přijatých faktur a řádně je vypořádat.
11. Internetovým objednávkám musí vždy předcházet žádanka či objednávka řádně vyplněná a podepsaná příkazcem operací a správcem rozpočtu, platby internetových objednávek je možné provádět pouze z účtu města (nikoli ze soukromých účtů zaměstnanců).
12. Na opravných účetních dokladech popsat zdůvodnění provedení opravy účtování týkající se prvotního dokladu.
13. Před výplatou mezd v hotovosti zajistit na výplatní listině dobírkou podpis příkazce operace a po výplatě mezd podpis osoby, která hotovost vyplatila.⁵¹

V rámci provedeného auditu nebyla identifikována žádná závažná zjištění, která by nepříznivě ovlivnila činnost orgánu veřejné správy – města Šumperka. Předložená doporučení by měla vést ke zkvalitnění řízení v auditované oblasti, zlepšení vnitřního kontrolního systému a k předcházení rizik v auditované oblasti.⁵²

⁵¹ Tamtéž.

⁵² Tamtéž.

4.4 Shrnutí

V letech 2013 – 2014 provedl IAK Městského úřadu Šumperk celkem 6 auditů. V roce 2013 z celkem 2 auditů nebyla identifikována žádná zjištění. V roce 2014 audit také nezjistil žádné závažné zjištění, které by nepříznivě ovlivnilo činnost orgánu veřejné správy. Protože v drtivé většině případů nebyly nalezeny závady, fungují vnitřní kontrolní mechanismy dobře včetně zpětné kontrolní vazby.

V těchto letech bylo provedeno také 35 veřejnosprávních kontrol, které objevily celkem 4 nedostatky v nakládání s poskytnutými finančními prostředky. Všechny byly přitom objeveny v roce 2014. Mezi nejzávažnější patří porušení uzavřené smlouvy, kdy příjemce neumožnil osobám pověřeným poskytovatelem prostředků provést komplexní kontrolu postupu a výsledků plnění účelu této smlouvy. Toto porušení vyhodnotila kontrolní skupina jako porušení rozpočtové kázně. Během dalšího řízení však kontrolovaná osoba umožnila kontrolu všech potřebných dokladů a bylo tedy upuštěno od uplatnění sankcí. Další prohřešky u jiných příjemců se týkaly vedení účetnictví označování účetních dokladů, které neměly vliv na možné uložení sankcí.

5 Závěr

Bakalářská práce se zabývala hodnocením nastavení kontroly na úrovni města. **Cílem bakalářské práce bylo zhodnocení nastavení a fungování vnitřního kontrolního systému městského úřadu Šumperk v letech 2013 - 2014 .**

Vnitřní kontrolní systém vytváří podmínky pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy. Zodpovědným za nastavení kontrolního systému je vedoucí organizace, v případě města Šumperka tedy jeho starosta. Vnitřní kontrolní systém precizně vymezuje pravomoc, odpovědné osoby, funkce, a postupy kontroly. Vedoucí zaměstnanec nebo jím pověřený pracovník k nakládání s veřejnými prostředky se nazývá příkazce operací. Vedoucí zaměstnanec odpovědný za správu rozpočtu orgánu veřejné správy se označuje jako správce rozpočtu. Může se jednat o správce rozpočtu celého orgánu, nebo může jít o správce části rozpočtu (rozpočtové položky). Stěžejním dokumentem pro zavedení vnitřního kontrolního systému je zákon 320/2004 Sb., o finanční kontrole.

Nezávislé a objektivní přezkoumávání a vyhodnocování operací a vnitřního kontrolního systému orgánu veřejné správy uvnitř orgánu veřejné správy zajišťuje interní audit. Interní audit je funkčně nezávislý útvar, který je organizačně oddělený od řídicích výkonných struktur. Útvar interního auditu je podřízen vedoucímu orgánu veřejné správy, který zajišťuje jeho nezávislost a organizační oddělení od řídicích výkonných struktur. Plány interního auditu zpracovává útvar interního auditu na základě objektivního hodnocení rizik, které vyplývají ze stanovených úkolů. Přihlíží také k výsledkům veřejnoprávní a jiné kontroly a ke zjištěním vnitřního kontrolního systému. Výsledky interního auditu jsou souhrnně uváděny v roční zprávě předkládané vedoucímu orgánu veřejné správy. Na základě doporučení interního auditu pak přijímá vedoucí orgánu veřejné správy patřičná opatření.

Aktuálně se připravuje nový zákon o vnitřním řízení a kontrole ve veřejné správě, jenž má nahradit zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole. Smyslem nového zákona je revidovat legislativní základ problematiky řízení a kontroly tak, aby byl uveden do souladu s aktualizovanými mezinárodně uznávanými standardy systémů vnitřního řízení a kontroly a osvědčenou evropskou praxí. Zmiňovanými standardy jsou zejména standardy INTOSAI pro vnitřní kontrolní systém veřejného sektoru a Mezinárodní rámec profesní praxe interního auditu – standardy IIA.

Cílem návrhu zákona je rovněž naplnit závazky a dlouhodobé potřeby České republiky jako členského státu Evropské unie a zohlednit poznatky z aplikace dosavadní právní úpravy. Plánovaná účinnost nového zákona je od 1. 1. 2016.

Seznam použité literatury:

Odborné knihy

1. NEMEC Juraj, František OCHRANA, Jan PAVEL a Vladimír Šagát. *Kontrola ve veřejné správě*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 160 s. ISBN 978-80-7357-558-8.
2. REKTOŘÍK, Jaroslav, Jan ŠELEŠOVSKÝ. *Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru*. Praha: Ekopress, 2003. 212 s. ISBN 80-86119-72-6.
3. PRŮCHA, Petr. *Místní správa*. Brno: MUNIPress, 2011. 276 s. ISBN 978-80-210-5590-2.
4. PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
5. HORZINKOVÁ, Eva, Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 248 s. ISBN 978-80-7380-459-6.

Právní předpisy

6. Zákon č. 106 ze dne 11. května 1999 o svobodném přístupu k informacím. In: Sbíрка zákonů České republiky. 1999, částka 39, s. 2578 - 2582. Dostupný také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-106>.
7. Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: Sbíрка zákonů České republiky. 2000, částka 38, s. 1737 - 1764. Dostupný také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>.
8. Ústavní zákon č. 1 ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky. In: Sbíрка zákonů České republiky. 1992, částka 1, s. 3 - 16. Dostupný také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>.

Internetové zdroje

9. Lidská deklarace směrnic o principech auditu, [17.4.2015] dostupná z: <http://www.nku.cz/assets/urad/lidska-deklarace.pdf>
10. Oficiální web Ministerstva financí ČR. Metodická pomůcka pro zjištění úrovně nastavení vnitřního kontrolního systému v oblasti státního rozpočtu, [17.4.2015] dostupná z: <http://www.mfer.cz/cs/legislativa/metodiky/2006/metodicka-pomucka-pro-zjisteni-urovne-na-9401>
11. Oficiální web města Šumperka. Šumperk [online] [17.4.2015] dostupný z: <http://www.sumperk.cz>

Interní zdroje

12. Kontrolní řád města Šumperk
13. Opatření Města Šumperk
14. Statut interního auditu města Šumperk
15. Zpráva o činnosti IAK 2013
16. Zpráva o činnosti IAK 2014
17. Zpráva z vykonaného auditu

Seznam zkratk

IAK – Interní audit a kontrola

EU – Evropská unie

NKÚ – Nejvyšší kontrolní úřad

MFČR – Ministerstvo financí České republiky

ČR – Česká republika

MěÚ – Městský úřad

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě 6.5.2015

Tomáš Němec

Seznam příloh

- Příloha č.1 schéma zákona o finanční kontrole
- Příloha č.2 schéma zákona o obcích
- Příloha č.3 Organizační struktura MěÚ Šumperk

Přílohy:

Příloha č.1 – schéma zákona o finanční kontrole

Předpis č. 320/2001 Sb. Zákon o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)	
Novely: 5.5.2003 123/2003 Sb., 1.8.2004 421/2004 Sb. , 7.9.2004 482/2004 Sb. , 1.1.2005 426/2003 Sb. , 1.10.2005 377/2005 Sb. , 1.1.2006 377/2005 Sb. , 1.7.2006 138/2006 Sb. , 3.7.2006 342/2006 Sb. , 29.11.2007 298/2007 Sb. , 1.7.2010 227/2009 Sb. , 1.1.2011 281/2009 Sb. , 1.1.2012 341/2011 Sb. , 1.1.2013 457/2011 Sb., 239/2012 Sb., 503/2012 Sb., 1.5.2014 64/2014 Sb.	
Část první:	Obecná ustanovení
Část druhá:	Veřejnosprávní kontrola
Část třetí:	Finanční kontrola podle mezinárodních smluv
Část čtvrtá:	Vnitřní kontrolní systém
Část pátá:	Ustanovení přechodná a zmocňovací
Část šestá:	Změna zákona o rozpočtových pravidlech
Část sedmá:	Změna zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
Část osmá:	Změna zákona o hlavním městě Praze
Část devátá:	Změna zákona o obcích
Část desátá:	Změna zákona o krajích
Část jedenáctá:	Změna zákona o okresních úřadech
Část třináctá:	Změna zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích
Část čtrnáctá:	Účinnost

Příloha č.2 – schéma zákona o obcích

Obsah zákona o obcích I

Předpis č. 128/2000 Sb., Zákon o obcích (obecní zřízení)	
Novely: 2.8.2001 273/2001 Sb., 31.12.2001 450/2001 Sb., 1.1.2002 320/2001 Sb., 12.7.2002 313/2002 Sb., 1.1.2003 311/2002 Sb., 28.2.2003 59/2003 Sb., 1.2.2004 22/2004 Sb., 28.4.2004 216/2004 Sb., 1.5.2004 257/2004 Sb., 1.8.2004 421/2004 Sb., 1.1.2005 626/2004 Sb., 1.1.2006 501/2004 Sb., 413/2005 Sb., 23.3.2006 61/2006 Sb., 31.5.2006 245/2006 Sb., 1.7.2006 234/2006 Sb., 1.1.2007 186/2006 Sb., 1.7.2008 169/2008 Sb., 19.8.2008 298/2008 Sb., 1.1.2009 261/2007 Sb., 305/2008 Sb., 1.4.2009 477/2008 Sb., 1.7.2009 326/2009 Sb., 1.7.2010 227/2009 Sb., 30.12.2010 424/2010 Sb., 1.1.2011 281/2009 Sb., 347/2010Sb., 14.9.2011 246/2011 Sb., 1.1.2012 364/2011 Sb., 12.3.2012 72/2012 Sb., 1.7.2012 424/2010 Sb., 142/2012 Sb., 1.9.2012 239/2012 Sb., 1.1.2014 257/2013 Sb., 303/2013 Sb., 1.5.2014 64/2014 Sb., 1.1.2015 24/2015 Sb.	
Část první:	Obecní zřízení
Hlava I:	Obecná ustanovení
Hlava II:	Samostatná působnost obce
Hlava III:	Přenesená působnost
Hlava IV:	Orgány obce
Hlava V:	Orgány zastupitelstva obce a rady obce
Hlava VI:	Dozor
Hlava VII:	Kontrola výkonu samostatné a přenesené působnosti
Hlava VIII:	Statutární města
Část druhá:	Ustanovení společná a přechodná
Část třetí:	Závěrečná ustanovení

Příloha č.3 – Organizační struktura MěÚ Šumperk

Název	Počet	Celkový počet míst
Starosta		1
Místostarosta		2
Bezpečnostní rada		1
Interní audit a kontrola		2
Vedoucí interního auditu a kontroly	1	
referent interního auditu a kontroly	1	
městská policie		3
ředitel městské policie	1	
administrativa	1	
zástupce ředitele městské policie	1	
Tajemník		1
Kancelář tajemníka		23
vedoucí kanceláře tajemníka	1	
vedoucí oddělení infomatiky	1	
oddělení infomatiky	4	
vedoucí oddělení spisové a archivační služby	1	
oddělení spisové a archivační služby	7	
vedoucí organizačního oddělení	1	
organizační oddělení	3	
vedoucí personálního oddělení	1	
personální oddělení	4	
Odbor dopravy		23
vedoucí odboru dopravy	1	
oddělení dopravně správních agend, registr řidičů	7	
zkušební komisař	1	
oddělení dopravně správních agend, registr vozidel	7	
oddělení silniční dopravy a dopravních přestupků	7	
odbor finanční a plánovací		15
vedoucí odboru finančního a plánovacího	1	
oddělení daní a pohledávek	7	
oddělení účetnictví	7	
odbor majetkoprávní		13
vedoucí odboru majetkoprávního	1	
oddělení majetkové a organizační	5	
oddělení správy majetku	5	
právní oddělení	2	
odbor sociálních věcí		31
vedoucí odboru sociálních věcí	1	
oddělení sociální pomoci	10	
oddělení sociální právní ochrany dětí a prevence	19	
prevence kriminality	1	

odbor správní a vnitřních věcí		21
vedoucí odboru správních a vnitřních věcí	1	
oddělení matriky	3	
oddělení provozu budov	5	
oddělení přestupků	6	
oddělení správní	6	
odbor strategického rozvoje, ÚP a investic		11
vedoucí odboru strategického rozvoje, ÚP a investic	1	
oddělení investic	4	
oddělení strategického rozvoje	3	
oddělení územního plánování	3	
odbor školství, kultury a vnějších vztahů		10
vedoucí odboru školství, kultury a vnějších vztahů	1	
oddělení kultury a vnějších vztahů	4	
oddělení školství	4	
referent	1	
odbor výstavby		15
vedoucí odboru výstavby	1	
oddělení státní památkové péče	3	
oddělení stavebního řízení a stavebních přestupků	7	
oddělení územního rozhodování	4	
odbor živnostenský		9
vedoucí odboru živnostenského	1	
oddělení registrační	4	
oddělení správní a kontrolní	4	
odbor životního prostředí		17
vedoucí odboru životního prostředí	1	
administrativa, rybářství	1	
oddělení odpadu a ovzduší	4	
oddělení přírody, lesů a zemědělství	6	
oddělení vodoprávní	5	
Celkem MěÚ Šumperk		198